

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е

(о назначении судебно-психиатрической экспертизы).

гор. Вильнюс

"23" февраля 1972 г.

Ст. следователь по особо важным делам Следотдела КГБ при СМ Литовской ССР майор Ковалев, рассмотрев материалы уголовного дела № 334,

У С Т А Н О В И Л:

Уголовное дело возбуждено Следотделом КГБ при СМ Лит. ССР 15 января 1972 года в отношении -

Севрука Вацлава Леоновича, 1940 года рождения, уроженца гор. Ленинграда, гр-на СССР, литовца, беспартийного, с высшим образованием, несудимого, холостого, прожив. в гор. Вильнюсе, ул. раб. на Вильнюсском заводе "Эльфа" в качестве ст. инженера-социолога.

Того же числа Севрук В.Л., как подозреваемый в совершении преступления был подвергнут задержанию на основании ст.137 УПК Лит.ССР, а позже ему избрана мера пресечения - содержание под стражей и предъявлено обвинение по ст.68, ч.1, УК Лит.ССР.

Севрук обвиняется в том, что в целях подрыва советской власти он с начала 1970 года и до дня возбуждения настоящего дела собирал, хранил у себя дома и распространял различную так называемую "самиздатовскую" и другую литературу, содержащую клеветнические измышления, порочащие советский государственный и общественный строй.

Допрошенный по существу предъявленного обвинения виновным себя не признал и показал, что действительно хранил у себя "самиздатовскую" и другую литературу, среди которой были и антисоветские по содержанию произведения, освещающие советскую действительность тенденциозно; что часть этой

литературы давал читать другим лицам, с которыми пришлось вести дискуссии и обсуждение содержания такой литературы, но все это он делал якобы не в целях подрыва советской власти, а в целях обобщения материалов и выработки на этих материалах собственной позиции, в целях укрепления советской власти. В будущем также собирался эту литературу использовать как подсобный материал для написания учебника по историческому материализму.

Лиц, среди которых распространялась упомянутая литература, Севрук не называет по соображениям понятия "чести" и "достоинства".

Собранные предварительным следствием данные, а также поведение самого обвиняемого дают основание сомневаться в его психической полноценности. Это вытекает из следующего.

С этим диагнозом он с 1962 года состоит на учете в Вильнюсском психоневрологическом диспансере.

Будучи несогласным с таким диагнозом психиатров и считая себя совершенно здоровым, Севрук как лично, так и с помощью администрации и представителей различных общественных организаций по месту работы и учебы продолжительное время пытался опровергнуть установленный ему в 1961 г. диагноз Винницкой психоневрологической больницей. Он знаком с рядом вильнюсских психиатров, к которым тоже обращался с выше упомянутой просьбой.

После увольнения из армии сменил несколько мест работы, проявив себя неуживчивым в коллективе, часто находившим поводы для конфликтов. Например, работая в 1969-1970 г.г. в институте истории АН Лит.ССР, необоснованно начал претендовать на роль "видного" ученого, выдвигать различные "творческие" идеи, совершать нападки на видных советских ученых, а

когда его начали критиковать за неправильное поведение и внесение путаницы в решаемые сектором этого института научные проблемы, он очень обиделся, проявляя манию величия, выдавал себя за "непонятого и нецененного" теоретика.

На допросах Севрук также ведет себя вызывающе, в своих ответах не всегда логичен и последователен.

На основании изложенного и учитывая, что о наличии у Севрука душевной болезни уже имеется заключение военно-врачебной комиссии; он знаком с рядом местных психиатров, что может помешать беспристрастному решению вопроса о его вменяемости в случае назначения судебнопсихиатрической экспертизы на месте, в гор. Вильнюсе, считать целесообразным проведение такой экспертизы в более квалифицированном медицинском учреждении за пределами Литовской ССР.

Руководствуясь ст.85 п.2 ст.86 и ст. 207 УПК Лит.ССР,

П О С Т А Н О В И Л:

1. Назначить по настоящему делу судебнопсихиатрическую экспертизу, производство которой поручить Центральному научному исследовательскому институту судебной психиатрии им. профессора Сербского в Москве.

2. На разрешение экспертизы поставить следующие вопросы:

а) страдал ли Севрук В.Л. каким-либо душевным или другим заболеванием во время совершения инкриминируемых ему деяний, вследствие чего не мог отдавать себе отчет в своих действиях или руководить ими, — вменяем ли;

б) страдает ли он каким-либо душевным заболеванием в настоящее время, вследствие чего не может отдавать себя отчета в своих действиях или руководить ими;

в) если он душевно болен, то нуждается ли в мерах медицинского характера и в каких именно;

г) правильны ли выводы военно-врачебной комиссии при Винницкой психоневрологической больнице 1961 года, поставившие Севруку диагноз - шизофрения, параноидная форма.

3. В распоряжение экспертизы предоставить:

а) обвиняемого Севрука Вацлова Леоновича, которого из следизолятора КГБ при СМ Лит.ССР этапировать на время проведения экспертизы в Центральный НИИ судебной психиатрии им. проф. Сербского;

б) материалы уголовного дела № 334 по обвинению Севрука В.Л.

СТ.СЛЕДОВАТЕЛЬ ПО ОСОБО ВАЖНЫМ ДЕЛАМ
СЛЕДОТДЕЛА КГБ при СМ ЛИТОВСКОЙ ССР
м а й о р *Ковалев* (КОВАЛЕВ)

СОГЛАСНЫ: ЗАМ.НАЧАЛЬНИКА СЛЕДСТВЕННОГО ОТДЕЛА КОМИТЕТА
ГОСБЕЗОПАСНОСТИ при СМ ЛИТОВСКОЙ ССР
подполковник *Янкавичюс* (ЯНКИВИЧЮС)

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ КОМИТЕТА ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
при СОВЕТЕ МИНИСТРОВ ЛИТОВСКОЙ ССР
генерал-майор *Петкявичюс* (ПЕТКЯВИЧЮС)

N U T A R T I S

Vilnius, 1972 m. lapkričio mėn 27 d.

LITUVOJOS TER AUKŠČIAUSIOJO TEISMO
 TEISMINĖ BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ KOLEGIJA,
 susidedanti iš:

pirmininkaujančioje teisme marie A. JUKNOS
 liaudies tarėjų: R. Mironienės ir B. Biaušos
 dalyvaujant prokurorui V. Bakaševui
 sekretoriaujant R. Jasaitienei
 gynėjui A. Sakienai

uždarame teisme posėdyje išnagrinėjo baudžiamąją bylą
 S e v r u k o Vasilavo Leonovičiaus, gim. 1940 m. kovo 1,
 Leningrade, lietuvių, nepartinis, baigusio aukštąjį mok-
 nevedusio, anksčiau neteisto, dirbusio sociologu "Alfos"
 gamykloje, gyv. Vilniuje, [redacted] dėl priverčios
 monios medicininio pobūdžio priemonės skyrimo.

Teisminė kolegija, išnagrinėjusi bylą,

n u s t a t a :

1970 m. V. Sevruk užsagė ryšius su Maskvoje gyvenan-
 čiais semeniniais P. Jakovu, V. Rykovskiu bei J. Kina, iš
 kurių patė semeniškai bei per S. Jaką sistemingai gaudav-
 taip vadinamą "Sanizdato" literatūrą, semeninčių tarybinę
 valstybinę ir visuomeninę santvarką, ir platino ją pašio-
 tamų tarpe.

Kratos metu pas V. Sevruką buvo išimta 16 numerių
 "Rusų įvykių kronikos", fotojuosta žurnalo "Pocov",
 rašiniai "Pagrindinė L. Šestovo filosofijos idėja", "Pas-
 name atėjo užsienietis", "Mažumos teisė į savarankišką
 požiūrį", "Kokia vienybė reikalinga partijai", "Apie šyd

318
-repatriantų persekiojimą", "Buržuazinė valstybė- be b
žuazijos", "Pravda" (V. Sevruko kūrinys), laiškeliai ir pa
kimai V. Čalidze, A. Sacharevo, V. Bukovskio, R. Medvedev
A. Kalike ir kt. vardu bei kt. tokio paties turinio lito
ratūra.

Dalį gautos antitarybinės literatūros pas Maskvos
gyventojus P. Jakirą, V. Bukovkį, J. Kinką ir kt. V. Sevruk
pardavė teisiamajam šioje byloje S. Jakui, davė skaityti
kitiems asmenims.

Taip, kratos metu pas S. Jaką buvo išimta 2 nuoser
"Sienų ir įvykių kronikos", "Ką kalba žmonės apie 2000
žodžių pareiškimą", "Dešimt tūkstančių žodžių prie dviej
tūkstančių žodžių", "Paskutiniai kaltinamųjų žodžiai"
"Etikos direktyva", rinkinys "Visuomeninės problemos",
"Ipsa Facto", "Mano sugrįžimas" ir daugelis kitų pavadi
nių rašinių.

Lindytųjų parodymams nustatyta, jog V. Sevruk šią
literatūrą duodavo skaityti kitiems asmenims. Taip, A.
Jefremovai ir G. Jefremovui davė skaityti "Sienų ir įvyk
kroniką" ir savo biografinį rašinį, V. Mikellionini raš
"My gorlany", J. Gricevui ir L. Bogdanovui "Sienų ir įvy
kių kroniką", A. Grigaliūnui ir Kakurovui medžiagą apie
teisminius procesus Rygoje ir Leningrade, P. Madžidui
"Valdžio technologiją", S. Basmui- savo biografinį rašin
Lindytųjų [redacted] parodymą nustaty
jog V. Sevrukas dauginimo aparate "Era" bandė padauginti
O. Šiko straipsnį "Neįgyvendinta reforma". Taip parodė li
dytojas Ch. Piker, pagal V. Sevruko prašymą jis padaugino
1939 m. TSSR-Vokietijos sutarties medžiagą.

313

Kaip matyti iš daiktinių įrodymų- V. Sevruko gaminiai ir platinamų "Sanisdato" bei kt. literatūros rašinių, jį turinys skirtas skleisti žinomai melagingus prasižnyimus šalinančius tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką. Jūs tvirtinama, kad TURS persekiojami kitaip nąstantieji, nukreipiant juos į psichoneurologines ligonines, šydai, pareiškę norą išvykti iš TURS, teisiškai buržuazinių nacionalistų veikimai pokario metais, kurstoma nacionalinė ir internacionalinė neapykanta, šmeižiamai tarybinės valstybės valdžios, tardymo, teismo bei laisvės atėmimo vietų organai, partijos ir vyriausybės vadovai, sveikatos apsaugos sistema TURS.

Savo taip vadinamuose biografiniuose rašiniuose V. Sevrukas kviečia atversti socialistinę valstybinę santvarką, likviduoti TSKP, revizuojama TSKP programą.

Siuose V. Sevruko veikuose yra požymiai nusikalstamumo Lietuvos TSR BK 68 str. 1 d.

Vienok teismo psichiatrinės komisijos 1972 m. balandžio 20 d. aktu nustatyta, kad V. Sevrukas serga chronišką psichinę ligą- šisofreniją. Psichinės veiklos sutrikimas neleidžia V. Sevrukui kontroliuoti savo veiksmų ir valdymą, t.y. nepakaltinamas.

Atsižvelgiant į V. Sevruko padarytos veikos pavojingumą visuomenei- jam turi būti taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės.

Vadovaujantis Lietuvos TSR BK 12 ir 59 str., Teisė kolegija

n u t a r a :

atleisti Xs Sevruką Vaclovą Leonovičių nuo baudžiamosios atsakomybės ir pritaikius priverčiamąsias medic

Ataraias

3M

1974 m. lapkričio 30 d.
pabūdzio priemonės atiduoti jį į bendrojo tipo psichiat-
ring ligoninę pagal jo gyvenamąją vietą.

Kardomąją priemonę - kardomąjį Kalinimą V. Sevrui
panaikinti, kai jis bus patalpintas psichiatrinėje ligo-
nijoje.

Patartis negali būti kas cina tverka apskūsta ir
užprotestuota.

uagūnėjant Pirmininkaujantysai pan. (E. Juana) ir liaudies
patarėjais pan. (E. Kireniene ir M. Nienda) niko -

Suorak

1. A. JUČKA

Ataraias

1974 m. lapkričio 30 d.
naujoji respublikonės V. Valnės portu uavagūnėjant

patartis negali būti kas cina tverka apskūsta ir
užprotestuota.

Teismo uavagūnėjant

N U T A R T I S

Vilnius, 1973 m. liepos mėn. 5 d.

LITUVOS TSR AUKŠČIAUSIOJO TEISMO
TEISMINE BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ KOLEGIJA,

susidedanti iš:

pirminkaujančiojo teismo nario S. RAZIŪNO,

liaudies tarybų L. IVANAUSKIENĖS ir A. VADOPALO,

dalyvaujant prokurorui B. ŽEBERSKIUI,

gydytojų komisijos atstovui L. RADAVIČIUI,

sekretoriaujant J. KLEIMČIAUSKATEI,

viešame teismo posėdyje išnagrinėjo baudžiamąją bylą dėl
priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės panaikinimo
S E V R U K U I Vaclovui Leonovičiaus, gim. 1940 m. kovo 1
Leningrado mieste, lietuviui, nepartiniam, turinčiam aukštą
išsilavinimą, nevedusiam, anksčiau neteistam, gyv. Vilniaus
m., [redacted] ir

n u s t a t ō:

V. SEVRUKAS, už visuomenei pavojingos veikos, numatytos
Lietuvos TSR BK 68 str. 1 d., padarymą, Lietuvos TSR Aukščia-
siausio teismo Teisminės baudžiamųjų bylų kolegijos 1972 m.
lapkričio 27 d. nutartimi buvo atleistas nuo baudžiamosios
atsakomybės, paskiriant jam medicininio pobūdžio priemonę -
verstinį gydymą bendrojo tipo psichiatrinėje ligoninėje.

Visuomenei pavojingos veikos padarymo metu V. Sevrukas
sirgo chronine psichine liga šizofrenija - buvo nepakaltinamas.
Vykdamas anksčiau paminėtą teismo nutartį V. Sevrukas nuo 197
m. lapkričio 30 d. gydomas Vilniaus psichoneurologinėje ligo-
ninėje. Iš medicininės psichiatrinės komisijos 1973 m. birželio
5 d. akto matyti, kad gydymo eigoje V. Sevruko psichinė
būseną pagerėjo, atsirado kritika, daug skaito, domisi visu-

meniniu gyvenimu ir turi realius ateities planus. Komisi
nuomone, jam galima panaikinti priverstinį gydymą.

Esant tokiems duomenims, Kolegija laiko, jog V. Sevr
galima panaikinti pirmiau paskirtą priverčiamąją medicin
pobūdžio priemonę, nes jo psichinė būseną pagerėjo ir ji
toliau gali būti gydomas bendrais pagrindais. Tuo pačiu
informuoti Sveikatos apsaugos organai, kad jie galėtų
stebėti V. Sevruką bei gydyti bendrais pagrindais.

Teisminė kolegija, vadovaudamasi Lietuvos TSR BPK 36
str.,

nutaria:

SEVRUKUI Vaclovui Leonovičiaus priverčiamąją medicin
pobūdžio priemonę - priverčiamąjį gydymą bendrojo tipo ps
finėje ligoninėje, paskirtą 1972 m. lapkričio 27 d. nutar
panaikinti ir apie tai pranešti Sveikatos apsaugos organams.

Ši nutartis kasacine tvarka neskundžiama ir neprotes
jama.

Pirmininkaujantysis: (pas.) (S. RAZIŪNAS)

višni, nuolatini kariai gido V. Sevruką gydyti bendrais

Liaudies tarėjai: (pas.) L. IVANAUSKIENĖ ir A. VADOPALAS

Nuorašas tikras:

Teismo narys: /S. RAZIŪNAS/

[Handwritten signature]

8. XII. 1972